

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv, De Fortitvdine Et Constantia Christiana Libri Tres

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 6. E malis publicis bona publica Deus elicit, & è priuatis priuata; & hoc bone menti solatio est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49140](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49140)

iugo, atq; tyrannide, & totius istius multitudinis pars potior qua peste, qua fame, qua ferro malè perit, male inquam si hunc mundū spectes, vitamque mortalem: at quam optimè si orbem alterum, si cælum, si beatitatē, ad quam superi, Deusq; sua omnia consilia dirigunt. Et vero etiam dirigere debet quisquis & nomine, & re etiam ipsa est christianus.

§. 6.

Ex malis publicis bona publica Deus elicit, & ex privatis privata; & hoc bonæ menti solatio est.

SI forte audieris tonare cœlum, mugire tonitrua, labique irato Numine fulmina, è duobus alterum tibi certo persuade; vel ijs corripì, atque castigari insignem hominum malitiam; vel excitari pie-

Z 3 tatis

358 DE FORTITVDINE
tatis antiquæ igniculos, qui malè
latebant aut sopiti, aut etiam sepul-
ti sub cinere doloso: illud superio-
re paragrapho explicui, hoc in præ-
sentia paucis agitabo.

Poëtæ veteres, quibus ad docta
commenta facilis animus; inter
sua emblemata, hoc statuere: In-
mensâ probè stratâ posuere testu-
dinem, cytharam, aliaque musicæ
instrumenta, appenso hoc lēmate.

Non pulsata silent.

Alij facem ardentem, atque in-
uersam, adiectâ hac epigraphe.

Vires inclinata resumit.

Nonnulli Bellonæ amantiore
scutis suis insculpsere plantam Cro-
ci, addita hac inscriptione.

Calcata viresco.

Hæc fuere emblemata quibus
eximios tribulationis prouetus ex-
pressere veteres illi Sophi.

Ita nimirum se habent mortali-
 um ingenia, ijs ex voto dum fluunt
 omnia, diffluunt ipsi, nec vllum à
 virtute, rebusque bene gestis con-
 centum edunt; nec accenduntur,
 aut ardent igniculis diuinæ carita-
 tis, nisi cum inuersâ fortunâ, & ip-
 si quoque inuertuntur: neque sese
 explicant in folia, floresque bono-
 rum operum, nisi cum inimico pe-
 de calcantur; vt recte dixerit An-
 thisthenes apud Plutarchum.

*Ad salutem, & incolumitatem
 tuendam opus esse aut amicis inge-
 nuis; aut acribus inimicis; quia hi
 dum admonent peccantes, illi dum
 maledicunt, reuocant à vitijs: &
 quoniam ad loquendum pœnè vo-
 cem amisit amicitia; loquax autem
 est emulatio, superest vt ab inimicis
 verum audiamus; itaque falsa, qui-
 bus*

bus capimur deponamus: vt proinde nobis plerumque melius fit; inimicis cingi, quam stipari cateruâ amicorum; ab illis quippe minus anime, quam ab his periculum est.

Quod ipsum sensit olim Nasica teste Plutarcho, cum enim quidam existimarent res Romanas iam in tuto esse quod nimirum Carthaginenses extincti, Græci subacti essent. *Imo nunc, inquit, summo sumus in periculo, posteaquam nulli supersunt quos vel timeamus, vel vereamur.*

Eodem spectauit celebris illa quæstio olim agitata apud Romanos in amplissimo illo orbis theatro; expediretne Romanæ iuuentuti Carthaginem Romæ emulam dirui penitus, atque euerti. Itum in varias sententias, & quidem à viris
om-

omnino magnis, & sapientibus. Cato destruendam censuit, soloq; æquandam; Scipio è contra conseruandam, vt haberet Romana pu- bes quo exerceretur, quodue me- tueret. Placet audire de eo argumẽ- to magnifice vt solet, discurrentem D. Augustinum.

Scipio, inquit, Pontifex Maxi- mus, ille iudicio totius Senatus vir optimus, metuens orbis calamita- tem nolebat æmulam tunc Romani imperij Carthaginem dirui, & de- cernenti vt dirueretur, contradice- bat Catoni; timens infirmis animis hostem securitatem, & tanquam pu- pillis ciuibus, idoneum tutorem, ne- cessarium esse videns terrorem.

Ecce vt iudice Scipione securitas ipsa hostis fuit; & terror, tutor vr- bis, imperijque Romani: illum si

Z s exclu-

362 DE FORTITVDINE
exclusisses, futura erat Roma, & pu-
pilli ciues sine tutore, sine pædago-
go. Quod Romæ, hoc etiam cuiq;
ciuitati, imo & homini, cui seu
publica, seu priuata calamitas me-
lior est prosperitate, & hostis ami-
co potior; quia, vt ait D. Augusti-
nus, *secundis rebus ea mala oriun-
tur in moribus, quæ seuientibus pe-
iora sunt hostibus.* Enimvero peio-
ra, quia hostes fortunæ exuias, &
bona corporis eripere dūtaxat pos-
sunt, at ~~anima~~ ^{anima} securitas, & longa
pax meliores ~~anima~~ ^{anima} diuitias, virtu-
tem scilicet, fidem, pietatem, aliaq;
bonarum mentium ornāmēta suf-
furari possunt, atque dilapidare; &
quia hæc fere tantum spectat, amat-
que cælum, hinc suauis quadam,
miraq; prouidentia per varias tem-
porum, sæculorumque vices publi-
cas

cas immittit clades, patiturque sub
ijs premi, ac gemere christianum
orbem; ut in eo sopitam quasi fidē,
& religionem auitam exsuscitet.

Producamus huiusce rei petita
ab Antiquitate vel testimonia, vel
etiam exempla, maior quippe fa-
ctis habetur fides; quam verbis.

Ecclesiæ Catholicæ sensim ado-
lescenti, idem usu venit, quod O-
ceano, hic modo ventos habet ad-
uersos, & tumultuantes toto pati-
turelemento: modo fauentes au-
ras sentit, & mites Zephyros, ab ijs-
que pacatas, & molliter subsidentes
aquas: sic etiam Ecclesia, quæ hoc
mundo, ceu mari iactatur, modo
graues habet, & timendos persecu-
tionum æstus, modo amicâ, gratâ-
que fruitur malaciâ, ac tranquillita-
te, qualis olim fuit sub duobus Phi-
lippis

lippis

lippis Imperatoribus christianis, patre scilicet, ac filio, sub quorum imperio fidelibus concessa fuit alta pax; à quâ facta est mirabilis, ac deploranda morum inclinatio.

Primū enim deferbuit primeuus ille pietatis ardor, qui in christianis olim non sine laude, & stupore sese extulerat, deinde pronò, ac præcipiti lapsu itum in alia, atque alia vitia: pars quippe fidelium plus equo indulsit gulæ, pars in vetitani excessit venerem, pars superbos, atque insolentes erexit animos: omninoque pauci fuere, qui sese cōtinerent intra septa auitæ fidei, ac pietatis.

o Ea vitæ, morumq; solutio à Superis vindictâ exciuit, & cælo etiam patiente in orbem extulit Imperatores duos, Decium, & Valerianū, qui excitata graui persecutione, horum

rum

rum vitia plecterent, illorum virtutes acuerent. Quod Deo reuelante cognouit D. Cyprianus, cuius hoc est super eâ re luculentum testimonium.

Hoc nobis per visionē exprobratum sciatis quod dormitemus in precibus. Persecutio ista examinatio est, atq; exploratio peccati nostri. Lib. 4. Ep. 4.

Quod ipsum argumentū fufius explicat sermone de lapsis. Quia, inquit, traditam nobis diuinitus disciplinam pax longa corruerat, iacentem fidem, & pœnè dixerim morientem censura cœlestis erexit.

Ostendit autem quâ corrupta esset disciplina, quâ iaceret, ac pœnè extingueretur fides.

Non erat, inquit, in Sacerdotibus Religio deuota; nō in ministeriis fides integra, non in moribus disciplina.

*plina. Corrupta barba in viris, in
fœminis forma fucata. Adulterati
post Dei manus oculi, capilli menda-
cio colorati. Ad decipienda corda fi-
delium callidæ fraudes, circumue-
niendis fratribus subdolæ volunta-
tes. Iungere cum infidelibus vincu-
lum matrimonij, prostituere gentili-
bus membra Christi.*

Hęc erant illius æui scelera, alia-
que plurima ijs affinia, quę ibidem
longâ serie commemorat vir san-
ctus, non sine lacrymis, profundo-
que gemitu, tandemq; ex ijs vnum
illud conficit. Id eo loci, ac tem-
poris egisse mortales *per sua pec-
cata, ut ad correctionem delicti,
& probationem fidei, Diuina iu-
stitia remediis seuerioribus vtere-
tur.*

Et hæc cogitatio bonæ menti
debet

debet esse solatio cum certo sibi
persuaserit eum esse genium cæle-
stis illius prouidentia, atque æqui-
tatis, vt è publicis illis calamitati-
bus, & publico bono studeat, &
cuiusque etiam saluti, atque inco-
lunitati consulat.

*Mitigat vim doloris considera-
ta æquitas ferientis,* inquit D. Gre-
gorius, qui eam Diuinæ Iustitiæ æ-
quitatem breuiter, sed neruosè cõ-
mendat his verbis. *Donis suis Deus*
flagella permiscet, atque (vt ita di-
cam) delectabiliter mordet, suauiter
cruciat, hilariter contristat.

7. Mo-
ral.In Eze-
chiel.

Quidni enim dicatur & cum
delectatione mordere, & cū suauitate
cruciare, & cum amœno quo-
dam voluptatis sensu contristare,
dum ita mordet, vt mentem pro-
funde sopitam excitet; ita cruciat
vt

vt medelam afferat ; ita contristat,
vt æternis deinde gaudijs cumulet.

Exemplo erit illud quod sensit,
probauit, amauitq; Belgium. Bru-
xellam olim inuaserat sæua pestis;
eamque longè, ac latè erat depopu-
lata, & ita quidem vt in vrbe alias
populo frequentissima vix vlla do-
mus esset, quam non mœsto fune-
re notasset. Hinc abiecti omnium

P. Ba-
linghem
in l. So-
latium
afflicto-
rum.

animi, vbiq; timor, horror, luctus,
comploratio, lamenta, miserique
eiulatus, quia vbique multa mortis
imago; quam dum spectat vir Re-
ligiosus in paucis, cui nomē Theo-
dorus è D. Francisci familia, vt illis
animos & morbo, & ipsa morte
maiores faceret, primùm egros pas-
sim adire, solari, morientium con-
fessiones excipere, & ad extremum
agonem communire; dein etiam

statis

horis in S. Gudulâ de pulpito dice-
 re, multa que piè in aures, animosq;
 iacere, quæ dolori immodico mo-
 dum ponere posse viderentur. At-
 que inter cœtera vnum istud, im-
 missam illi vrbi eam cladem ad-
 mirabili Dei prouidentiâ, quæ cor-
 pora dirâ tabe solo sternebat, vt a-
 nimos in cælum erigeret, & sic re-
 etiam ipsa perfectum esse: se enim
 Deo reuelante cognouisse è trigin-
 ta millibus, quos ea lues sustulerat
 duos dūtaxat malâ morte perijisse,
 stygijsque addictos rogis; reliquos
 omnes ea tēpestate fœliciter iacta-
 tos, salutis, cæliq; portum tenuisse.

Quod illi ciuitati à communi
 morbo beneficiū datum est, hoc &
 alijs dabitur, si modo se, suosq; Di-
 uinæ voluntati pariter cōsentientes
 exhibeant, & vero quidni exhibeāt?

A a

Hæc

Arnold.
 Raiffe
 in eius
 vita.

L. 3. dif
 ser. c. 26. Hęc olim iactauit Epictetus. *Ap-
 petitum meum obedientem præbui
 Deo, Vult ille me febricitare? & ego
 volo. Aliquid aggredi? volo. Ali-
 quâ re potiri? volo. Non potiri? no-
 lo. Mori me vult? mori igitur volo.*

Si ista Ethnicus homo censuit,
 & dixit in profunda nocte gentili-
 tatis, quid sentire, & loqui debet
 christianus in alta luce fidei or-
 thodoxæ? debet certe quod ille,
 eoque amplius: sed proh dolor! ad-
 huc eo quo viuimus æuo verum
 est illud D. Hieronymi. *Si quid
 aduersi accidit, prona in Deum que-
 rela est. Et istud Cypriani. Hoc ni-
 timur, & reluctamur, & peruica-
 cum more seruorum ad conspectum
 Domini cum tristitia, & mœrore
 perducimur, exeuntes istinc neces-
 tatis vinculo, non obsequio volun-
 tatis.*

In ps. 118.

Serm. 4.
 de mor-
 talitate.

Ita scilicet è corporibus exeunt
seruiles animi : qui nec se, nec sua
diuinæ committunt voluntati : at
non sic liberæ mentes, Deum illæ
sequuntur, non quia necesse est, sed
quia etiam volupe.

Et hæc de publicis calamitatibus
dicta sint, ad quæ visum est oppor-
tunum adijcere Orationem quam
D. Augustinus vsurpauit in obsi-
dione Hipponësis ciuitatis, & quâ
etiam in omnibus prope malis vti
poterit, & seipse solari christianus
animus.

Aa 2 ORA